

Előfizetési feltételek
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség
és
Kiadóhivatal:

Földes Ede
könyvkereskedése

Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szellemi részét illeti közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési felhívás a „Közérdek“ XX. évfolyamára.

A XX. század első évével lapunk fennállásának huszadik évét éri el. Mosoha viszonyok között, de erős akarattal, nem lankadó munkakedvvel s a reánk váró feladatok teljesítésére szilárd köteleességérzettel vezettük lapunkat szabadelvű irányban, forró nemzeti érzülettel. Békés egyetértés és összetartás volt jelszavunk, de ahol a közérdek, s egyedül csak a közérdek nemes védelme kívánta, nem állottunk félre a harcztól, a nyílt, egyenes küzdelemtől. Vármegyénk szellemi és anyagi jólétének kérdései, társadalmi és politikai helyzetünk, városaink és községeink fejlesztésére ezéző törekvések lapunk hasábjain az egyéni érdektől ment pártolásra találtak. Ez elveket tartjuk szem előtt jövőre is, kérve közönségünk meleg, szíves támogatását. Munkatársainkat a közélet derék harcossai és buzgó munkásai sorából nyertük, főmunkatársunk pedig dr. Ebergényi Sándor lesz jövőre is. Az előfizetési feltételek a régiéknél maradnak.

Dr. Magyarai Károly, Török Bertalan,
a „Közérdek“ szerkesztői.

„A szeretet meghűlt.“

Mintha a könyvek könyvében megjövendő világvége közelítene, akár úgy, ahogy Flammarión írja le, hogy a hegyek s völgyek, partjai s mélységei a tengernek különbségeiket kiegyenlíteni törekszenek, akár úgy, hogy a tengerek partjaikat áthágyva második vízözönnel fenyegetik a földet; mintha földünk és melege a kihűléshez közelítene, hogy olyanná váljunk, amilyenek Madách az utolsó színben írja le; mintha a szentírásbeli „halál angyala“ ismét ki kapta volna a parancsot, meglátogatni a földet, s halált hozó, mindeneket lesújtó pallosa lecsapni készülne: oly eszeveszettel törekszik az emberiség élvezni, hamar élni. Érvényesülni akar minden egyes, megtagadja lelke isteni szikráját, ki-

írja az én érvényesülése érdekében eredeti nemesebb érzéseit, elhallgattatja szívét a számító ész szavára, az kezd erkölcsi jelszavává válni, hogy: ami jól esik, az morális. Ugy imádkozik, ahogy az Ember tragédiájában az eszkimó: „Ha Isten vagy, tegyed, könyörgök, hogy kevesb ember legyen s több foka.“ Az a hatalmas gula, az emberiség, mint az épülésben levő hangyaboly, szüntelenül zibong, pillanatról pillanatra változik. Benne minden egyes a csucsra törekszik. Mindenki ellenségeket tekint az, aki utjában áll, aki magasba emelkedését gátolja. Az egyesek egymásba kapaszkodva, egymást lehuzva, letaszítva, rugva, harapva, de egymason sohasem segítve igyekeznek a gula tetejére. A Laokon-csoportozat hatalmas mása ez, csak hogy a szörnyeteg is az ember, Laokon is az ember s a szörny itt is halálra akarja szorítani s marni Laokout s Laokon eltaszítani igyekeznek itt is a harapó száját. A krónikással mondjuk mi is: „Én a világnak abban a korában kezdtem munkámhoz, midőn a szeretet meghűlt.“

Az a szeretet, melyről az apostol mondja, hogy „soha el nem fogy, hosszútűrő, kegyes, mindeneket elfedez, mindeneket hiszen, mindeneket reményl, mindeneket eltűr.“ Ez az enyhe hatalom, minden jónak osztogatója, minden bajnak csillapítója, nem csak a krónikás korában hűlt meg, ma is hideg!

Erről a szomorú dologról ma lehet gondolkoznunk, mikor halljuk az égi hírnök szárnya suhogását, mikor fülünkbe cseng a hatalmas szózat: „a földön bekesség“, s mikor még most is csaknem elvakít a már halványabbá vált, de még mindig vezérlő csillag, mely a szeretet géniusának bölcsőjéhez hív!

„Ha szeretet nincsen én bennem, semmi vagyok.“ Szeretet nélkül nincs társas lény, nincs család, nincs haza, nincs társadalom!

Az embernek legnagyobb ellensége az: én, ha czel-nak tartja.

Az okvetlen érvényesülési törekvés fejt ki benne a legintenzívebb önzést s ha lelkét csak ez tölti el, emberi méltóságát adja árának azért oda. Akkor az emberek élete olyan volna, mint az egymást a lét fenntartásáért elpusztító vadállatok élete. Akkor egyéni érdekét nem áldozná föl soha máséért, a közérdekért

sem — a szeretet pedig, az apostol is mondja: nem keresi csak az ő maga hasznát. Kell-e bizonyítani, hogy szeretet nélkül nincs ember a szó nemes jelentésében? Szeretet nélkül állat, „semmi vagyok“.

Az emberi család alapításának is elengedhetetlen feltétele a szeretet. Mennyi önmegtagadással az en érdeke feloldozásával jár megvonni magunktól azt, amit élet-társainknak s gyermekeinknek adunk! Elnézni s gyöngöden figyelmeztetni gyarlóságainkra egymást kölcsönösen, aggódni a bajban értük, komolyan, mélyen érezni, hogy gyermekünk, társunk veszélyben forgó életét hogy megmentjük, oda adnók a miénket, nem a szeretet megdicsőülése-e?

Több családot egyesítnek közös érzések: ragaszkodás a mult közös emlékei iránt rokonszenve a mult nagy alakjaival. Hallva más ajkáról édes anyanyelvünket, melyből erdő zugása, patak csörgedezése, szél füttyölése, fülemile panasza, gerle bugása, öröm, bánat, vágy, harag, hangzik ki, szeretve a haza földét, mely enni ad, mely a miénk, amelyet tűz meg nem égethet, víz el nem pusztíthat, csoda-e, ha védjük s oltalmazzuk azt, ha azt a közös fogalmat, melyben a mult emléke, az édes anyanyelv, a tápláló föld, a hozzá való ragaszkodás, a rokonszenv, a szeretet benne van, a h a z á t szeretjük?

Az egyénben, családban s hazában létező szeretet nem csak ezekért munkás, megtisztulva azok iránt való munkásságában az emberiség tökéletesítésére törekedvén, azokért a subtilis eszméért is egyesíti az egyeseket, melyek a társadalom mozgató erői, hogy üdvös eredményei által erősítse az egyén méltóságát, biztosítsa a család életét, a haza hatalmi körét szélesítse, tekintélyét növelje s a társadalmat fölemelje.

Ime mindenütt és mindenben a szeretet!
A krónikás mondja s vele én is, hogy „a világnak abban a korában kezdtem munkámhoz, midőn a szeretet meghűlt, a gonoszság eláradott és minden test hajlandóbb lett a rosszra, mint a jóra!“

A szeretet pedig meghűlt az egyénben. Né tekintünk azokat a szerencsétleneket, kik akaraterejük hiánya s intelligenciájuk alacsony foka miatt az élet és vagyon ellen elkövetett bűneik folytán jutnak a társadalom izoláló intézményeibe; csak azt a szomorú önzést tekintjük, mely korunk férfiai nagy részét saturálja, akik

TÁRCSA.

Havaz.

Sacher Masoch.

Havaz. Az első, apró, finom pelyhek vidám játékkal himbálóznak alá. Aztán mind nagyobbak, kövérebbek hullanak alá. Mintha ott fenn egy hulló szőrű óriás hermelin-prémet poroznának. A légből nem röpködnek a madarak, behúzódtak az eresz alá s a fák és bokrok sűrű cserjéjébe. A földet már fehér, puha szőnyeg borítja, akár csak az a jeges medve-bőr, mely a nagyszony boudoirjában terpeszkedik.

Zugás hallatszik, mely mind erősebb, erősebb lesz. Fenn a légből mintha szövésszék zakatolna, verve finom csipkét, áttetsző fátylat, mely mind vastagabb lesz, míg a föld egészen beburkolódik, mint egy szép hölgy.

A faluból felhallatszik ide valami bájos, szomorú dalam. A nemesi portán utána dudolja a fiatal urnó a puha prémben, melynek ezer szálacsákja odatapad fehér nyakához, kerek karjához hízogó csokkal. Bekapcsolja felöltőjét az utolsó kapesot is és kilép a verandára.

Bájos arczán igéző mosoly fut végig, mialatt a csipős szél pirosra csipi bőrét. Milyen szép, milyen kedves a táj mindenütt, hova fekete szeme a fehér függönyön át elláthat. A hideget csak olybá veszi, mint valami pikáns újdonságot, egy fajtát a kaviárnak, melyet nem ajkával, de bőrével, merész fitos orrocskájával érez. Aranyos örömmel nézi a pelyheket, melyek közül szinte hallja a cselegők hangját, az ostorcsattogást, látja picziny lábát aczéllel fegyverezve, kerengve pajkos játékban a gyémántos csillogó jégen, érzí tánczosa karját karcsu derekán, melyet átfogva, iringál körbe a fényes teremben a hegedű és fló-

ta danája, a brácsa zokogása, a trombita rikongása s a haragos bógó mély morgása között.

A földesur nem tud kényelmes karos-székeben ülni, kinéz az ablakon s a pelyhek szállingózása közben a zöld erdőre gondol, a néma csendű fenyvesre, a hajtók zájára, az ebek csaholására s a cserje között az üldözött vad csörtetésére. Lent a kozák bamul a levegőbe s elgondolja, hogy ezután ismét két pár csizmát kell egy helyett tisztogatni.

Es talán meláz még valaki más is. A fiatal tanító a fasor végén abban kis házban, mely a kuriahoz vezető ut elején terpeszkedik. Valaha neki is voltak izzó reményei, kaczagó ideálja. de a szegénység erősebb volt, mint az ő czelja, melylyel a tudás-mélyét kutatta.

Egyszer csak a zsidóhoz hordta könyveit — Szofoklest, Plátót, Ovidiuszt és Horáczt — s mikor már mind elvándoroltak az idegenbe, ő is fogott egy zöld husángot, amiből éppen alkalmas vándorbot lett. Hazajött — kapott fedelet s biztos kenyeret. Most ott ül a kis házban, mint tanító és diák, kinék utolsó ideálja a tele gyomor.

Az egyedüli nyílás — mondjuk tán ablak — melyen világosságot kaphat szobája, papir szalagokkal van keresztül-kasul raggatva s ugy néz ki, mint egy német student képe. A kemenczén is volt valami seb, melyen át csak egy omlott ki a füst, de legalább volt fa, mely meleget adjon s a kis szoba nemsokára befűlt.

A hulló hó nagyon megijesztette és meglepte a diákot. Kabátja vékony volt, téli felsője pedig a korcsmárosnál van — aki bankár és zálogházas egy személyben, sőt még több hasznos intézést is képvisel.

Hanem ezeket a szomorú gondolatokat egy pár vidámabb is követte. Nemsokára megkezdődnek a házi-

bálok. Akkor aztán annál, meg amannál az udvarnál játszik egy-egy rozoga zongorán, vastag, bütykös vörös ujjával kalapálva a kopott billentyűket a tánczhoz. Mindannyiszor elsülyeszt egy-két ezüst forintost kabátzsebébe, eltelik újra a kivágot ruhájú kisasszonyok nézésével s talán valamelyikre felsegítheti a prémes felöltőt, amiért kap egy mosolyt — megötmik zsebéből sült-maradékkal, tésztaival szivarral, s mindenek fölött torkig lakik.

A szegény ördög kezét hasára tette, megtagogatva mellénye zsebében levő üres pénzes-erszényét és nevetett, künn pedig hullott a hó, táli kabátjában pedig az öreg Ábrahámnál tánczoltak molyok.

Havaz. Itt-ott falusiak jönnek ki kunyhójukból, állukon szürrel. Kivehetően hallszik most a nóta.

„Idegent szógáni
Keszéri jaz kinyér.“

A tisztelendő íróasztalánál ül, de tolla pihen. Feleségére hallgat, ki a falócán elmélkedik. Még szívében várja a hosszú téli estvéket, melyeken elmélyedhet azokba a mélyeségekbe, melyeket többre becsült a hatalom urainál, szürke fejében gondok ülnek az öregnek.

A jövőtől nem fél de a fiura csak kell gondolni, míg a fővárosban tanul, aztán ott volnának a lányok is, akiknek mind ruha kell.

— Az Ur eddig is megsegített — mondogató a lelkész — s ezután is megdösködi gyermekeiről. Teologus koromban leczkét adtam. Apám egy garast sem küldhetett. S a lányok . . . ?!

A derek öreg szívéből kaczagott.

2. oldal.

a helyett, hogy családalapításhoz fognának, a legnagyobb önzéssel s nem egészen nemesen élvezik keresményüket. Mert a maguk megtevésére találtak ki azt a meintséget, hogy nem tudják anyagilag biztosítani családjuk lételet.

Náluk az önzés, nehogy le kelljen mondaniok anyagi erejük egy részéről más, leendő családjuk javára, gyávassággal párosul, félnek az étellel küzdeni. Elmeletük szerint pedig szegény embernek nem szabadna családot alapítani. Ez a haza iránt való kötelességet is megszegi.

Meghült a családban is, ha nem is tekintjük a rossz házaset nyomorúságait, melyek onnan vannak, hogy családalapításra az önzés s nem a szeretet vitte rá a feleket. Nem döbben-e meg a lelkünk az oly büntényre, melyet az igazságszolgáltatás minap torolt meg Szathmáron? S mintha meghült volna a haza iránt is, mikor az egyéni, politikai érvényesülés néha egy-egy politikust a haza tekintélye gyengítése felé terel s a társadalomban is, s itt tán leginkább, hiszen gyilkos kez oltotta ki a szeretet nő apostolának életét ott, idegenben, a hullámzó tenger partján!

El ezektől a szomorú gondolatoktól! most a szeretet géniusának legnagyobb ünnepén, a krisztusi szeretet születése napján igyekezzünk a szeretet nő apostolának életét ott, idegenben, a hullámzó tenger partján!

El ezektől a szomorú gondolatoktól! most a szeretet géniusának legnagyobb ünnepén, a krisztusi szeretet születése napján igyekezzünk a szeretet nő apostolának életét ott, idegenben, a hullámzó tenger partján!

Székely Ödön.

Alsófehér vármegye Alispánjától. Sz. 1929—1900. alisp. Főispán ur ő méltósága folyó december hó 29-ik napjára rendkívüli törvényhatósági közgyűlést tüzven ki, van szerencsem Alsófehér vármegye törvényhatósági bizottságának az irt napon delelőtt 1/211 órakor Nagy-Enyeden a város háza közgyűlési termében megtartandó ezen rendkívüli közgyűlésre tisztelettel meghívni.

Tárgysorozat:

1. Az igazoló választmány jelentése az időközben megürlüt megyebizottsági tag helyekre eszközölt potválasztások igazolásáról.
2. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ur közszőnö irata a folyó évi őszi rendes közgyűlés bizalmi feliratára.
3. Honvédelmi m. kir. miniszter ur leirata az 1901. évre megállapított loavatósi terv szerint a loavató bizottságok megalakítása iránt.
4. Javaslat a vármegye ház építésére engedélyezett államsegély 1901. évi részlete kérése s egyben a vármegye ház felszerelési céljaira újabb államsegély kérése iránt.
5. Alispáni előterjesztés a vármegyei központi iktató mellé segéd munkaerő adásának szüksége felől.
6. Vizakna város részé e földmívelésügyi m. kir. miniszter ur által engedélyezett rendkívüli erdőkihasználásnak vagyonfelügyeleti szempontból is engedélyezése
7. Maros-Ujvár nagyközség határozata községi rendőrség szervezése tárgyában.
8. Magyar-Igen nagyközség szülésznő-tartási szabályrendelete.
9. Kisludas községnek szülésznő-tartási szabályrendelete.
10. Berve község képviselő-testületének két legelő-részletecskének az ottani lutheránus egyházra telekkönyvi kiigazítás útján átírása iránti határozata
11. Miriszló község képviselő-testületének ingyenes községi népkönyvtár felállítására iránti határozata.

— Hát nem nőttek-e meg, nem csinosak, frissek? Mire kell még cifraszás is nekik? Ki öltözteti a rét virágait?

A szél kocogott az ablakon s a hópelyhek tánczoltak, Ha kimegy valaki, ezer szunyog dongja körül s csipi meg.

A vén Ábrahám, a korcsmáros, mészáros-bankár és zálogos, úgy látszik, szintén meg van hatva. Fekete bársony-sapkája alól hófehér, ezüstös haja, csigákban övig hulló szakállá hasonlósá teszik a régi patriarchákhoz. Ő és fia elégtűlen porozzák a prémet, míg csinos meuye vörös selyemkabátba szoritja puha tagjait. Ábrahám nem haragszik a hóra, hiszen segítője lesz neki. A paraszok juhbőrt fognak vásárolni, némelyik hölgy nála prémezteti kacszabatkáját, a nemesi udvarban több kavé és czukor kell, a zálogos szoba nem fog üresen állni s az égett bor reggeltől estig nem fogy ki az üvegekből. Az asszony elgondolkozik azon a regényen, melyet nemsokára olvasni fog s eszébe jutnak az utazó komédiások is, kik a szomszéd városban játszani fognak s kiktől tavaly látta a „Rablókat“, a „Czár és Ácsot“, meg a „Szép Helénát“ zene nélkül.

(Vége következik.)

12. Felelkezés az abrudbányai polgármester-választás ellen.

13. Felelkezés Bucsum község képviselőtestületének a román színház-egyesület és román közművelődési egyesületekbe a községnek alapító-tapul beépését kimondó határozata ellen.

14. A kiküldött közgyűlési bizottság javaslata a balásfalvi vásárvám-díjszabályzat módosítása és kiigazítása tárgyában.

15. Községi számadások.

16. Községi költségvetések.

17. Dr. Grässer Ottó orvosi oklevelének kihirdetése.

18. A gyulafehérvári róm. kath. káptalan mint vásárvám-jogtulajdonos által beterjesztett alvinczi piaci helypénz-díjszabályzat. Nagy-Enyeden, 1900. évi december 19-en. Csató János kir. tanácsos, alispán.

Uj könyvek.

(B.) Elismerem, hogy a szappanfogyasztás kitűnő mértékű szolgálhat a civilizáció terjedésének megítélésére a — szappan-gyárosok előtt. De már a magam szempontjából mégis csak azt nézem szellemi fejlődésünk zsinormertekeül, hogy mennyi és milyen hírlapunk van, mennyi és milyen könyv kell a magyarnak? Nem vagyok sem könyvíró, sem könyvkiadó s így elfogulatlanul ítelhetek. Igaz ugyan, hogy már gyermekkorom óta szenvedélyes barátja vagyok a jó könyveknek s amikor csak tehetem, szívesen vásárolok a javából a magam és jó ismerőseim gyönyörűségére, de hát így is csak egy valaki vagyok „a közönség köréből“! Örömmel látom, hogy nem állok egyedül e tekintetben. Hiszen ma nem csak a professzornak és a tudósoknak, nem csak a kényelemben élő, mácenaként tiszteit főurnak kell egy megfelelő könyvtár, mint régen; kell az minden jóra való intelligens embernek, ki lépést akar tartani a civilizációval. És habár még sok olyan előkelő, vagyonos földbirtokost, üzletembert tisztviselőt ismerek, kinél egy „ujszágnál“, a naptárnál s esetleg pár darab czifra kötetű vers-, vagy regénykötetnél többet nem találok, még is fel kell tennem, hogy a nagy könyvkereskedések és kivált a rengeteg sok antiquarius nem fizetik ok nélkül a nagy bolt-béreket, hanem tisztesseges anyagi eredménnyel is hathatósan közreműködnek jó könyvekkel a magyar tudományosság terjesztésére s a magyar szellemi élet fejlesztésére.

Az idei karácsonyi könyvpiac sok érdekes újdonsággal kedveskedik az olvasóknak. Fölemlitek néhányat, melyek tetszenek nekem. Első helyen a Magyar Tudományos Akadémia áll, mely könyvkiadói vállalatában négy érdekes könyvet küldött szét, ugymint: dr. Pauler Gyulától „A magyar nemzet története Szt. Istvánig“, Jánosi Belától „Az aesthetika történelme“ című eredeti műveket s azonkívül két külföldi szerző kiváló dolgozatát, melyek egyike dr. Végh Arthur gondos fordításában Carlyle-nek a „Hősökről“ és a „Nyakláncz“ című rendkívül szellemes, mely gondolkozásra valló művét mutatja be, a másik pedig Bodley „Franciaország“ című munkája, mely a parlamenti rendszert, a politikai élet s a parlamenti pártok küzdelmeit és törekvéseit a magyar politikuskokra nézve is okulást nyújtó módon alapos tudással tárja elő.

A mi olvasó közönségünk, meg a férfiak is azt tartják az Akademiáról, hogy az csupa komoly, mélyesges tudomány, és emélfogva éppen nem szenzációs, érdekesítő könyvekkel szereti elarasztni hazánkat. Hát van benne valami. Pauler Gyula munkája pl. a honfoglalást és a vezérek korát mutatja fel oly szigorú kritikával s oly bőséges adathalmazzal, mely méltán bámulatba ejti a történelmi kutatások barátait; Bodley műve sem a szalon-hölgyek asztalára van szánuva; de már Jánosi Béia „Aesthetika történelme“ s még inkább Carlyle művét szeretem, ha szélesebb körben, a művelt magyar nők körében is olvasnák.

Carlyle hat felolvasást tartott a „Hősökről“, azt mondván, hogy az egyetemes történelem lényegileg az ő eletrajzaik egyesítéséből áll „Olyan idő ez a mai, — mondja — amely tagadja a nagy emberek létezését, kétségbe vonja azok kívánatos voltát. Ha kritikaink egy nagy emberre rámutatnak, elkezdik, amint mondani szokták, felboncolni „kimagyarázni“, nem azért, hogy imádják, hanem hogy mértékelt vegyenek róla, s azt sítik ki, hogy bizony kis ember ő is!“ Korának teremtménye“ volt, így mondják, az Idő szólította elő, az Idő tett mindent, ő semmi olyat, amit mi — kis kritikuskok — meg ue birtunk volna tenni. Ugy tetszik nekem, hogy mindezen nagyon elszomorító munka. Az Idő szólítja elő? Sajnos, láttunk mi Időket, amelyek elég hangosan hívogatták nagy emberüket, akik azonban nem jelentek meg. Nem volt ott; a Gondviselés nem küldte el; az Idő, hivat legyen bár a leghangosabban, kénytelen volt zavarokba merülni és tönkre menni, mert a hívó szóra az nem jelent meg. Mert, ha jól meggondoljuk, egy Időnek se kellett volna romba dőlni, ha megtalálja megfelelően bölcs, jó és nagy emberét:

akiben van bölcsesség arra, hogy tisztán felismerje, mit kíván a kor; s van benne erő, hogy azt az igazi uton oda vezérelje. Ez az üdve minden kornak! „A hős mint istenség“ cz. fejezetben Odinnól s a scandináv mithológiáról, „A hős mint proféta“ cz. fejezetben Mahomedről s az iszlámról, „A hős, mint költő“ cz. fejezetben Dante-ről és Shakespeare-ről szól. „A hős, mint pap“ fejezetnek Luther, a reformatio, a puritanismus képezik tárgyát. „A hős, mint író“ fejezetben Johnson, Rousseau Burns korát és hatását festi. „A hős, mint király“ fejezetben Cromwell, Napoleon s a modern forradalmak felől rajzol hatásos képeket. Éppen oly érdekesítő és eszmedus Carlyle-nek „A gyémánt nyakláncz“ című essayje, remekül festve Maria Antoinette korát, embereit és ezek gyarló szenvedélyeit. Nagyon ajánlom: tessék elolvasni; nem csak gyönyörűséggel telünk el, hanem eszmékben is gazdagabbak leszünk! Jó lesz egy kis szellemi tőkét gyűjteni az eszme-szegénység közepette.

Nem tehetek róla, ismét egy komoly művet, az új könyvek egyik legérdekesebbikét kell megemlítenem. Szerzője Beöthy Ákos volt orsz. képviselő, a legtanultabb és emesebb politikuskok egyike. Műve: „A magyar államiság fejlődése, küzdelmei“, egy közel 900 oldalas nagy könyv, mely hazánk története politikai nagy igazságainak megismerését jelzi céljául. A honfoglalástól kezdve az 1825-ki országgyűlésig sorolja fel a történelem gazdag tanulságait, még pedig összehasonlítás-képpen párhuzamosan a külföld nagy eseményeivel. Paragrafust rágo nemzedékünknek tanulságos okulásul, a magyar állami fejlődést tanulmányozóknak pedig kitűnő vezérfonalul szolgálhat e derék könyv.

És végül hagyom Eötvös Károlyt, kinek „Utazás a Balaton körül“ című ketkötetes elbeszélését igaz gyönyörűséggel olvashatja el minden magyar ember. A zamatos nyelvezet, a keresetlen előadás az érdekes történetek változatos tömege, a páratlan finom humor s a csodálatos memoria bamulatosan egyesül a végre, hogy az olvasót teljesen lebilincselje. A szép művet a Revai Testvérek pompás kiállításban adtak ki, úgy, hogy már csak ezért is helyet foglalhat a legszebb és a legkedvesebb könyvek sorozatában, mert a legkiválóbb magyar műizlés párosul a remek tartalommal.

Törvénykezés.

A tordai pénzhamisítók pöre.

(Vége.)

A pénzhamisítók pöre elérkezett az utolsó fölönáshoz. Ami a legutóbbi napokban a tárgyalás egyedüli érdekességét képezte, az a bírói és az ügyvédi kar kiváló magatartásában és előkelőségében keresendő.

A tárgyalásokat vezet elnök, dr. Gócs Jenő, gondoskodott róla, hogy nemcsak a nyilvánosság, hanem a vadlottak is, saját megnyugtatójukra meg a legminuciózusabb részletekre nézve is kihallgattassanak, hogy amennyire csak lehetséges, a hatalmas, pöranyag a maga világosságában álljon a vadlottak és a törvény-szek előtt. Mellette bíró társainak és különösen a védő ügyvédeknek jutott nagy és nehéz föladat, melyet azonban lelkiismeretesen és faradhatatlan munkaszeretettel végeztek. Valóban a tárgyalási napok folyamán a bírói és az ügyvédi kar lelkes, humanus odaadása domborodik ki megnyugtató példa gyanánt a szomorú pörből Egyenként és összesen a legnagyobb elismerés illeti a bírói és ügyvédi kar tagjait, kik a hat napig tartó tárgyalás alatt a magyar jogszolgáltatás méltóságának és kiválóságának diszes érvényt szereztek. A vadlottakra nézve a két utolsó nap a komoly momentumok következtetését jelentette. Megtörtén, könyezve állottak a törvényszék előtt, mely ítelkezett szerencsétlen tévedéseik felett.

Igen érdekesek voltak a védbeszédok. Így dr. Hunvald Lajos, Pásztóhi Aladár védője, Csongvayt állította ki főbűnbaknak, ki a pénzhamisítás minden fázisába döntőleg befolyt, tekintélyt és társadalmi állását érvényesítette. Mig ellenben a Pásztóhi szereplése alsórendű volt, s tekintettel büntetlen előéletére és töredelmes vallomására, enyhe ítéletet kér.

Deáky Albert, a Csongvay védője, élénk figyelem között fejtegette, hogy Csongvay nem a forgalomba való hozatal célzatával, még kevésbbé pedig a nagyobb mennyiségű forgalomba hozás által vett részt a hamisított szövegségben. Tette csak kísérletképpen minősíthető.

Náthán Salamon, a Fenyvesi védője, azt fejtette ki, hogy védenca csak megrendelésre utázkodott, melynek csak kényszerhatása alatt tett eleget.

Dr. Várady Aurél, a Szigethy védője, védenca alkoholistikus voltát és kényszerhelyzetét esetelte szép beszédben.

Dr. Vertán Endre, a Páska Simon és Nagy Ferencz védője, ezek ártatlanságát bizonyította. ugyszintén dr. Gergely Albert a Baga István és dr. Orbai Lajos a Séra Károly védője is.

Zsufolásig megtelt a tárgyaló terem, mikor dr. Gócs Jenő elnök szerdán délután fél öt órakor az ítéletet kihirdette. A vádlottak szuronyos csendörök kíséretében jelentek meg és állva hallgatták a törvényszék ítéletét.

Dr. Gócs Jenő elnök a vádlottak neveinek egyenként való fölemlítésével tudatta, hogy a törvényszék a vád- és védbeszédek meghallgatása, továbbá a vizsgálat és bizonyító eljárás befejezése után:

Pásztóhi Aladárt 5 évi és 6 havi, Csongvay Bélát 5 évi, Fenyvesi Viktort 2 évi és 6 havi, Szigethy Pétert 3 évi, Páska Simont 5 évi, Baga Istvánt 2 évi, Nagy Ferenczet 3 évi és ifj. Séra Károlyt 3 évi fegyházra ítélte.

Azonkívül mindanyian öt évi hivatalvesztéssel sújtattak. Pásztóhi, Csongvay, Szigethy, Fenyvesi, Baga és Páska büntetéséből hét havi vizsgálati fogság leszámítódik. Ifj. Séra Károlynak pedig három hónap. Az ítéletet a vádlottak sirva hallgatták végig.

A védők az ítélet ellen felebbezést jelentettek be.

Vegyes hírek.

— Lapunk t. olvasóit tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen beküldeni sziveskedjenek.

— **Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk olvasóinknak!**

— **Olvasóinkhoz.** Lapunk legközelebbi száma — a karácsonyi ünnepek miatt — nem csütörtökön, hanem jövő vasárnap fog megjelenni.

— **Kinevezés.** Ő Felsője dr. Bodolla Gábor kir. ügyésznek a főügyési címet és jelleget adományozta. Szívvel gratulálunk a méltó kitüntetéshez!

— **Áthelyezés.** A valias- és közoktatásügyi miniszter Halmai István gyulafehérvári állami elemi tanítót Bánffy-Hunyadra, Balla István algyői tanítót Gyulafehérvárra helyezték át.

— **Werner Gyula dr.** orsz. gyűlési képviselő, kedves munkatársunk, ki forrón szeretett nejét f. hó 14-én temette el, mélyeséges bánatában a legnagyobb részvét jeleit tapasztalhatja. Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter, Wallacsi Gyula közoktatásügyi miniszter, br. Fejerváry Géza honvédelmi miniszter, Rakovszky legfőbb számszaki elnök és még sokan nagyon megleghaugu levélben, a többi miniszter és államtitkárok, Samassa egri érsek, a parlament és a közelet kitűnősegei, a képviselő-társak és jó barátok egész serege táviratban, részint vizsgálató levélben fejezték ki mely részvétüket. Egész véletlenül e szomorú napokban szólalt meg a Magyar Tudományos Akadémia is, koszorúját nyújtotta, neki ítéltén a Péczely-fele kétezer koronás pályadíjat aranyban „Megvirrad még valaha!” című pompás történeti regényéért. E jutalmat még fokozta azon kijelentéssel, hogy Werner regényének megjutalmazását példaadó, utmutató precedensnek jelentette ki, ennek a komoly, hazafias irodalmi iránynak követésére buzdítván a modorosságban tulengő ifju magyar nemzedeket. A jutalom odaitelésének pillanatában Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter rögtön tudatta Wernerrel az egyhangu határozatot meleg sorok kíséretében. Werner, némi enyhülést keresve bánatában, pár napig régi barátjához, Török Bertalanhoz, városunkba jött hol igaz részvétet, s — mint mindig — meleg fogadásra talált. Innen valószínűleg az Adria partjaira megy, enyhébb égaljat és enyhülést keresve.

— **Perczel Béni,** az abrudbánya-verespataki kerület képviselője és a képviselőház jegyzője, f. hó 20-án délben egy órakor meghalt. Fájdalommal és igaz részvéttel vettük e gyászhirot, mely a legszebb férfi-korban volt derék képviselő halálát jelzé. Perczel Béni Melnár Antal mellett a legpontosabb tagja és jegyzője volt a Háznak. Magas, barna alakja ott sürgött-forgott mindenütt s pontosabban senki sem tartotta számon a párttagokat, mint ő. Alig volt valamelyik képviselő pár napig távol, már jött a sürgöny a Béni tollából Podmaniczky nevével, mely „okvetetlen való megjelenésre” hívta fel a desértört. Perczel Béni, Perczel István fia, 1859. okt. 20-án született Kecskeméten. Tanulmányait elvégezve, 21 éves korában Baranyamegye aljegyzője, később szolgabírája lett. 1892-ben a siklósi kerület, 1895-ben az abrudbánya-verespataki kerület képviselője lett. Halálával megüresedett képviselői helyre a választók Lukács László pénzügyminisztert,

ha pedig e kitűnő államférfi nem vállalkozhatnék, dr. Ebergényi Sándor főispáni titkárt, lapunk főmunkatársát ohajtják meggyerni.

— **Tanuljon fiatalságunk francziául és németül.** Különösen a kereskedelmi pályára lépőket kell arra buzdítani, hogy e két nyelvet legalább igyekezzenek jökor elsajátítani, mivel különben külföldi kereskedelmünk összeköttetései nem terjedhetnek ki szelesebb körre. A zürichi fokonulatusaink sajnosan emeli ki, hogy Svájcba menő kereskedelmi utazóink közül több mint 90 százalék nem tud francziául, mi lényegesen hátráltatja az üzleti összeköttetést s ezt az elemesebb és tanultabb külföldiek kaparítják el. A keleti kereskedelem nyelve főleg a franczia és az olasz lévén, ezeket kell jól megtanulni.

— **Gyilkosság véletlenségből.** F. hó 20-án d. e. 10 órakor a metesdi határon vadászat közben Helka György tótfaludi lakost Csubotta József püspöki erdész agyonlőtte. Közelebbi adatok még ismeretlenek.

— **A Nagyenyedi Könyvnyomda és Papír-árugyár Részvénytársaság** vezetősége ajánlja a helybeli közönség figyelmébe, hogy a megrendelések mindennemű nyomdai és könyvkötői munkákra jövőre is csak a régi helyiségben (leányiskola épülete) vétetnek fel. Egyben, a közeledő újévre való tekintettel, ajánlja a közönség figyelmébe nagy készletet olcsó és elegáns névjegyekben és újví üdvözlőlevekre alkalmas kártyákban.

Csarnok.

Az én első párbajom.

— A „Közérdek” eredeti közleménye. — (Folytatás.)

— Oda se neki! — mondom.

A mi asztalunknál volt a legjobb „hangulat”. A bérlo kikötötte, hogy a mi asztalunknak ingyen vacsorát ad. A doktor a harmadik égig volt ragadtatva az örömtől, hogy tehát lesz párbaj, kürtölni fogják a lapok urbi et orbi.

Az sz...i fürdő renoméja 100%-el emelkedni fog.

— Éljenek a párbajozók!!

— A párbaj után is — tevem hozzá.

— Ne tessék felni. Én leszek az orvos, nagyon értek a sebek bekötéséhez. milyeneket kötöttem borbély... tudja mikor ezek a menkö szekelyek összeverekednek a hosszonyelű baltáikkal, azok aztán a sebek.

— No azt is megnézheti, amilyent én Hlavek uron vágok.

— Eh, hagyjuk holnapra! igyunk, az óra fut, — mondja a bérlo.

„Ma élet int felénk,
Holnap a halál!”

éneki a telekkönyvvezető erős bariton hangján. A legjobb kedvem nekem volt. Kedélyem köszvénye felengedt. Ez az élet. Falun megemészti az embeit az unalom roszdaja.

Hajnaiban oszlottunk szét a legjobb kedvvel.

Reggel 10 után keltem fel. Nem számítva a jammert, elég jól éreztem magam. Éppen mikor mosdom, kopogtatnak.

— Nem lehet.

— Kérem, nyissa ki!

— Most mosdom.

— Komoly küldetésben vagyunk.

— Most öltözködöm.

— Miféle illetlenség minket itt várakoztatni?

— Kinyitom az ajtót.

— Tessék, bocsánat uraim, de két ilyen illustris férfit csak nem fogadhattam háló-ingben, az aztán igazán illetlenség lett volna.

— Zahiuka ritter von Zahiuka hadnagy vagyok.

— Rezei aljegyző tartalékos hadnagy — mutatkozik be a két ur, erősen nyomatékkkal tisztí rangjukra.

— Tessenek helyet foglalni. Mivel lehetek szolgálataitokra?

— Mi Hlavek ur segédei vagyunk. Hlavek ur elégtételt kér a tegnapi sértésért. Nevezze meg segédeit, kikkel a párbaj módozatait megállapítsuk.

— Miféle párbaj?

— Hlavek ur önnel meg akar verkedni.

— Én kérem, nem vagyok sem gimnázista, sem szabólegény, hogy minden semmiért párbajozzam. Én a párbajt ostobaságnak tartom és nem párbajozom. — Hlavek ur kérjen bocsánatot Anasztazia kisasszonytól, én is hajlandó vagyok bocsánatot kérni a Hlavek ur sarkantyujától, sőt még arra is kész vagyok, hogy alsós kalábert játszom ezentul, de párbajozni nem fogok, mert elveimmel ellenkezik. — Életemben csak három párbajom volt és mindig szerencsétlen voltam. Első ellenfelemnek légynélküli pisztolyal a homlokán löttem agyon egy legyet. Második ellenfelem-

nek a fulét vágtam le — pedig figyelmeztettem, hogy a fulére ügyeljen. Harmadik ellenfelemnek az orrát csipitem le zwickerstől. Az első felesége, 4 gyermeke kíséerte sirjába; legjobban én sirattam a szerencsétlent. A másodikikat holtáig fületlen gombnak nevezte élete párja. A harmadiknak akkora orrot varrtak, mint egy orosz „imperial” ugorka. Mondom, uraim, én szivesen nem párbajozom.

(Folytatása következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár részvénytársaság

Nyomtatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Sz. 5115—1900.

Pályázati hirdetés.

Alsófehér vármegye maros-ujvári járásában a maros-szent-benedeki körorvosi állás Maros-Szent-Benedek (kivételesen esetleg Maros-Ujvár) székhelyvel betöltendő lévén, arra pályázatot hirdetek.

Az egészségügyi kör áll 13 községből 13.780 lakossal.

A körorvos javadalmazása 1000 korona fizetés és 300 korona fuvar-átalány, mely havi előleges részletekben Maros-Ujvár község mint gyűjtő pénztár által fog kiszolgáltatni.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kéresek bezárólag **1901. évi január hó 31-éig** adandók be hozzam.

A választás 1901. évi február hó 9 én délelőtt 10 órakor Maros-Szent-Benedeken fog megtartatni.

Főszolgabírói hivatal.

Maros-Ujvárt, 1900. évi december hó 13-án.

Böjthe Kálmán,

főszolgabíró.

3319 1—3

Sz. 1056—1899.
tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosujvári kir. járásbírósg mint tlkvi hatóság a Balászfalvi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Vince Márton és Székely József végrehajtott szendők ellen 38 kor, 40 fill. tőke, ennek 1895. évi június 14-től járó 6% kamatai, 144 kor, 84 fill. eddigi mar megállapított valamint a jelenlegi 10 kor. s ezután felmerülő költségek a sz. ezennel esatalkoztatott Kis-Küküllő vármegyei takarékpénztár hitelbank részvénytársaság javára bekebelezott 90 korona s jár. és 80 kor., valamint a nagyenyedi Bethlen-tiskola javára 540 kor. s jár., végre a marosujvári takarékpénztár javára bekebelezott 94 kor. és 250 kor. s jár. kielégítése végett a végrehajtott árverést az 1881. LX. t.-cz. 146. §-a alapján gyulafehérvári kir. törvényszék (marosujvári kir. bíróság) területén levő maros-szent-benedeki 337. sz. tjkvben A + 1. r. 22 hr. sz. ketrre, 2 r. 228 hr. sz. fahazra, 229 hr. sz. ketrre, 3. r. 309 hr. sz. ketrre, 4. r. 535 hr. sz. szőlőre, 5. r. 587 szőlőre, 6. r. 1334 hr. sz. legelőre, 7. r. 1750 hr. sz. szőlőre, 8. r. 1796 hr. sz. szőlő ingatlanból 393 kor., B. 44 alatti Székely József és B. 85. alatti Vince Márton 1.200-ad rész jutalekára, a maros-szt. benedeki 88 hr. sz. tjkvbe felvett s Székely József nevével álló A + 26. r. 423 hr. sz. fahazra, 424 hr. sz. ketrre, 27 r. 428 hr. sz. ketrre, 28. r. 545 hr. sz. s 82 korona 72 fill. váltásgókeivel terhelt szőlőre, 29. r. 550 hr. sz. szőlőre, 31. r. 1258 hr. sz. szántóra, 32. r. 1453 hr. sz. rétre, 34. r. 276 20 422-ed rész közlegelőből járó illetményre. 35. r. 562 l hr. sz. szántóra 36. r. 1558 hr. sz. rétre, 1559 l szántóra összesen 1553 korona, a 282 sz. tjkvbe felvett s Székely József nevével álló A + 1. r. 1593. hr. sz. szakadékra, 1594 hr. sz. szántóra 87 korona ezennel megállapított kiküldési arban együttesen telekkönyvenként elrendeli.

Az árverés 1901. évi január 4-ik napján délelőtti 10 órakor Maros-Szent-Benedek községében fog megtartatni.

Az árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsértékének 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni. A bánatpénzt letett értékpapirokat tartozik a vevő az árverés jözeire emelkedéséig számítható 30 nap alatt az ingatlan becsárának 10%-át tevő készpénzzel kicserélni, minek elmulasztása a 10. pont jogkövetkezményét vonja maga után. A bánatpénz lefizetésének kötelezettsége aól azonban a kisbirtokosok országos földhivatalozata, ha az árverezők sorába lépni akar, az 1887 évi XXVI. t.-cz., illetőleg az osztrák-magyar bank jelzálog hitelszabályainak ezen törvényben becsikkelyezett 11. §. A. pontja értelmében felmentetik.

A kir. járásbírósg tlkvi hatósága.

Maros-Ujvárt, 1900. május 16-án.

Sólyom s. k.

albíró.

3324 1—1

376—1900.
végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyzebeni kir. bíróság 1900. évi Pr. 397. sz. végzése következtében Roth Keresztély ügyvéd által képviselt Albrecht Johann és esatalkozó javára Borosnyai Lajos ellen 93 korona 48 fillér s jár. erejéig 1900. évi június hó 28-án fogantatosított kielégítési végrehajtott utján le- és felülfogalt és 825 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 13 kötet Pallas lexikon, 1 szekér és házi butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a vizaknai kir. járásbírósg 1900. évi V. 183. 2. számú végzése folytán 93 kor. 48 fill. tőkeköveles, ennek 1895. évi november hó 18. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 38 kor. 70 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Vizaknán végrehajtott szendőknel leendő eszközésére 1900. évi. január hó 5-ik napjának délelőtti 9 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Vizaknán, 1900. évi december hó 13. napján.

Eichner Károly,

kir. bírósági végrehajtó

3317 1—1

Dr. Kriegl József-féle
valódi angol 5 3262 1-5

Tannochininkenőcse

1. meggátolja a haj és szakáll korai hullását és őszülését, és előmozdítja ezeknek növekedését. Egy tégely franco és költségmentesen

2. — 3 korona —

Before. előre való beküldése mellett **After.**

Chief-Office 48, Brixton-Road, London SW.
Czím: **Thierry A. gyógyszerész balzsamgyára**
Pregradában, Robits-Sauerbrunn mellett.
Nagyban vásárlóknak tetemes engedmény.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, eszű, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény és eszűfájdalmakat is már néhány-szori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Fog- vagy fejfájást 5 perc alatt megszüntet. 3294 8-10

— Egy üveg ára használati utasítással —
1 korona, erősebb 2 korona 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógyszerárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

Widder Gyula

gyógyszerész S.-A.-UJHELY.

Főraktárak Budapestben: Török József gyógyszerárában, Király-utca 12. és az Egger-féle „Nádor gyógyszerár”-ban, Váci-körút 17.

Alvinczen: Telegy Ferenccs gyógyszerárában.

Kitüntetés:
Arany éremmel az 1900. évi párisi világkiállításon az összes versenyzők között a hangszerek csoportjában. Hadserg szállításért ezüst éremmel.

STOWASSER J.

cs. és kir. hangszergyáros,
a cs. és kir. hadsereg és a magyar kir. honvédegek egyedüli szállítója
Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Iskolai és mesterhegedők vonóval. Ósi magyar tárogató szabadalmazva.

Gordonkák vonóval. **Czimbalmok.** Elpusztíthatlan, kitűnő erős hangú harmonikák.

Nagybőgők vonóval. **Fuvolák.**

Szárnykürtök. **Egy finom hegedű vonóval és tokkal 7 forint.**

Templomi és más zenekarok részére szükséges **fuvó- és vonó-hangszerek** előnyös fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban szállíthatnak.

Közégsi dobok a legjutányosabb áron.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
HARMONIKA-ÁRJEGYZÉK KÜLÖN KÉRENDŐ.
Magyarország legnagyobb 3226 13-15
fuvó-, vonó- és ütőhangszer-gyára.

Sz. 5115-1900.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye maros-ujvári járásában a maros-esuesi körorvosi állás Magyar-Bükkös székhelyvel betöltendő lévén, arra pályázatot hirdetek.

Az egészségügyi kör áll 20 községből 12.880 lakossal.

A körorvos javadalmazása 1000 korona fizetés és 300 korona uti átalány, mely havi előleges

részletekben Magyar-Bükkös község mint gyűjtő pénztár által fog kiszolgáltatni.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kéresek bezárólag 1901. évi január hó 31-éig hozzám beadandók

A választás 1901. évi február hó 6-án délelőtt 10 órakor Magyar-Bükkösön fog megtartani.

Főszolgabírói hivatal.

Maros Ujvárt, 1900. december 13.

Böjthe Kálmán,
főszolgabíró.

Uj könyv- és papirkereskedés Nagy-Enyeden.

Ezennel van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönséget értesíteni, hogy a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaságtól a

könyv- és papirkereskedést

átvettem és azt saját ezégem alatt a régi helyiségben tovább fogom vezetni.

Együttal bátor vagyok tudatni, hogy a magyar irodalom összes termékeit mindig raktáron fogom tartani, ugyszintén elfogadok megrendeléseket és előfizetéseket az összes magyarországi napilapok és folyóiratokra eredeti bolti áron házhoz szállítva

Karácsonyi és ujévi ajándékokra képeskönyvek és ifjúsági iratok már kaphatók. Papirkereskedésem mindig dusan fel van szerelve az összes irodai szerekkel, valamint levélpapirokkal dobozban stb.

Zeneművek gyorsan és eredeti árakban szállíthatnak. Együttal a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom, hogy jövőre a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársasággal kötött egyezségünk alapján a nevezett vállalat részére mindennemű könyv- és könyvnyomdai, valamint könyvkötői munkákra a megrendelések üzlethelyiségemben vétetnek fel; ugyszintén a „Közérdek” című hirlap részére is az előfizetések, hirdetések sat., szóval a lap anyagi részét illető mindennemű küldemények hozzám intézendők.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérve maradok

kiváló tisztelettel

Földes Ede könyvkereskedő.

Üveg oldalú és nyitott gyászkocsi.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

temetkezési vállalatomat

a mai modern kívánalmaknak megfelelőleg teljesen újon rendeztem be.

Vállalatom ma 3 gyászkocsival van felszerelve, melyek közül az üveg oldalú gyászkocsira kell a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívnom.

Raktárom dusan fel van szerelve mindennemű koporsók, koszorúk és kellékekkel, nemkülönbön dus raktári tartók gyászházakhoz szükséges szövetek és kellékekből.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Korbuly Bálint.

3295 3-6

Megrendelések pontosan teljesítenek.

DIETRICH ÉS FIA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK

TEA, RUM ÉS COGNAC NAGYKERESKEDŐK. FINOM LIKÖRÖK-GYÁRA.

Gyár és központi iroda: BUDAPEST-KÖBÁNYA, X. Füzér utca 30.

közvetlen behozatalú valódi

BRAZILIAI RUM-ja.

Továbbá: Jamaicai rum, tea kimérve és csomagolva, cognac, likör, különlegességek és gyógyhatású sósborszesz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. 3305 2-3

Kapható: **Bisztritsány Lajos** urnál Nagy-Enyeden.

A románok és a magyar nyelv.

Gyakran lehet olvasni egyes hírlapokban, hogy a románoknak a műveltebb osztályhoz tartozó egyéniségei folytonos agitálással idegenítik el a román szülőket a magyar tanítólételektől. Fölteve, hogy a románok meg akarnak és meg is tudnak felelni azoknak a követelményeknek, melyeket államiságunk törvényei az összes honpolgárok egyenlő kötelesegevé tesznek, s alája vetik magukat azoknak a kívánalmaknak, melyeket a nemzetiségnek saját jól felfogott érdekeiben egyes törvényeink kijelöltek: nem emelhetünk vádat az ellen, hogy gyermekeiket saját intézeteikben nevelik.

Fölteveseinkhez azonban sok szó fer, s így nem lehetünk indifferensek az iránt, hogy nem magyarajku polgártársaink mily befolyást tanúsítsanak gyermekeiknek a magyar tanítólételek látogatásában. Ezért a nemzetiségek lakta vidékek a kormánytól kiváló figyelmet s helyenkint különös gondozást igénylik.

Mielott egy pár üdvös és könnyen kivihető teendőre mondanok el nézetünket, a fennebb említett agitálással kapcsolatban levő némely adat és megfontolásra érdemes körülményről akarunk említést tenni.

Az ide vágó biztosabb adatokat azok a tanintézetek nyújtják, melyek vidéken a románok nagyobb számban vannak. S ha éppen arról akarunk meggyőződni, hogy mennyiben vonják el a román agitátorok fiaikat a magyar tanítólételek látogatásától, az erről tanuskodó adatokat aligha szedhetjük illetékesebb helyről, mint a tribunisták és memorandisták főfeszékéből, arról a helyről es konyekről, hol hosszú ideig zavartalanul tartották a különféle „komité”-ket s más különböző című és jellegű gyűléseket: Nagy-Szebenből.

A románok — egynehány helység kivételével — elenyésző esekély számban vannak városokban; kis- és nagyközség ellenben sok van olyan, hol túlyomóan vagy éppen kizárólag ők laknak. Tehát ahol nagyobb tömeg — vagy mondjuk a románság — van, ott az agitátorokat a papok, tanítók s talán még a jegyzők személyében kereshetjük. Ezekre pedig nem egészen illik a vád, hogy a román tanköteleseket a magyar iskoláktól elvonni iparkodnak, vagy ha igen, úgy első sorban a pópák s utánuk az említettek maguk vizet prédikálnak hívóknak, s ugyanakkor velük együtt bort isznak.

Kell e erre eklatánsabb bizonyíték annál, hogy a román papok, tanítók, községi és körjegyzőknek egész s rege tanítatja nagymennyű fiait a nagyszebeni magyar állami elemi iskolában, honnan folytatólag az ottani állami főgimnázium veszi át őket?

Az évenként kiadott iskolai értesítvények statisztikai részéből látjuk, hogy a nagyszebeni állami elemi fiúiskolában, bár a megnyitás első évében egy román növendék sem volt, az ezutáni években fokozatosan annyira növekedett ezek száma, hogy az utolsó tanévben a mintegy 300-ra menő összes és általános számnak harmadát tették. A Szebenmegyében levő százszebesi állami fiúiskolában — az utolsó 3 év átlagát véve alapul — a román tanulók az összes számnak 72%-át tették.

Természetes, hogy ezek az adatok a vidék nagyobb számu nemzetiségei számarányának nem felelnek meg; s ha azt a körülményt is tekintetbe vesszük, hogy a nagyobb intelligenciával bíró vidékek szokták az elemieknél felsőbb tanintézetek növendékeinek nagyobb számát adni; akkor is elvitázhatatlan, hogy a magyar

nyelv nem foglal el oly tért a nemzetiségek közt, melyet államiságunk és törvényeink megkövetelnek.

Nem vitatjuk, vajjon maguknak a nemzetiségeknek vagy az államnak áll-e első sorban érdekeiben a magyar nyelv minél gyakorlatibb használata és terjedése. Annyi bizonyos, hogy az állam nyelve, melynek elsajátítása mivel sem kevésbé fontos a nemzetiségre, mint az államra nézve; mindkettőre köteleseget szab. S a kettő közül melyik követ el köteleseget teljesítésében a nemzetiség? Mindkettő. Első sorban a nemzetiségek, s bizonyos mértékben a mellekajtokkal ellátott törvényeink úgy, mint szigorú rendeleteink kelően ellen nem örvölt végrehajtása.

Adatunk és észreveteink hazánk különféle nemzetiségei lakta vidékére is könnyen alkalmazhatók Szebenmegye és környéke kétségkívül elől áll azon helyek között, hol legtöbbet tudnak tenni a magyar nyelv el nem sajátítására, különösen a románok. A nagyszebeni gör. kel. praeparandia valóságos dinamit-bombákat ereget évenként az állam nyelve ellen az által, hogy saját intézetéből kikérült t. nitóival árasztja el a vidéket. Ez magában még nem volna baj, ha el-látná őket fontos hivatásuk lelkiismeretes köteleseget és a szükséges tudnivalókkal. Az ilyen képezdék a növendékek felvételének első percétől megszakítás nélkül szakszerű és lelkiismeretes ellenőrzés alá kellene helyezni. A 15 évet betöltött (ez alól a törvény nem ad kibuvót) növendékeket az írás és olvasás némi tudományával a tanító-jelöltek sorába helyezi. Az igaz, hogy a törvény megengedi a felvételi vizsgálatot is, ha nincs legalább négy közepiskolai osztályról szóló bizonyítványa s ha egyuttal ki is jelöli, mit es mely tárgyakból mennyit kell követelni; arról még ez ideig nem tudunk tenni, hogy a régi mertek maig is szerepel és sokan szeretik szándeok és nem szándeokos tevédsébe a róf es font számaikat a méter, illetve kilogramm rovataba jegyezni.

Rövid idő alatt kész a quasiparitás. Ha ide vesszük a különböző felekezeti tanítóképezdéknek a maguk hatáskörében végzett házagos és felületes munkáját, megkapjuk egyik magyarázatát annak, hogy egy pályán sincs egyenlő értékű oklevél mellett annyifele tehetség, mint hazánk tanítói karában. Több állami népiskola tanítói is fedeztek fel már nem egy olyan kollégát, kiket egy pár év előtt — nem is gyanúsítva intenciójukat — 13—14 éves korukban a magyar nyelvtan minden ismerete nélkül vettek föl tanítványaik közé s 1—2 évi tanulásuk után az őket megillető bizonyítványokkal bocsátották el.

Képzhetni, mily kezekbe jut némely vidéken az oktatás ügye és a magyar nyelv. Az e fajta nemtől közköztudásunknak házagos ismeretei mellett elég alkalmasok arra, hogy felsőbb utasításra ellenszenvüket a magyarok és magyar nyelv iránt már a gyermekkorba beplántálják. S mint említém, fiaikat egyidejűleg mégis elküldik a magyar tanítólételekbe, mivel belátják, hogy ezek nélkül Magyarországon kiképeztesítésüket biztosítani nem tudják. Azt azonban nem látja be a laikus nép, hogy a vezetőik sok kiadás és utánjárásból menthetnék meg, ha iparkodnának tanítóikkal s a különbözően vasszorgalmu fiaikkal az állam nyelvet már a népiskolákban megkedveltetni s tudásuknak alapját némileg már itt megvetni.

Az 1879. évi XVIII. t.-cz. szerint csak oly egyének

nyerhetnek tanképesítést, kik egyeb feltételek mellett a magyar nyelvet beszédben és írásban elsajátították. A tanfelügyelők pedig e t.-cz. értelmében többször kaptak utasítást az említett passzus ellenőrzésére, valamint a kiadott oklevelek láttamozására is. De azért sok helyütt alig kaphatni román tanítót, kívül magyarul beszélni lehet. Azt sem veszik tekintetbe, hogy az állam első sorban velük szemben gyakorolta a jótéteményt, mikor a tanítók fizetésének a törvényes minimumra kiegesztése czéljából megszavazta a hatszáz-ezer forintot s tette a kormány ezt olyan időben, mikor saját iskoláiban alkalmazott tanítóinak kivételével minden tisztviselőjének javította fizetését. A román egyházak azonban vagy nem tartanak igényt, vagy nem akarnak tudni a tanítók számára is tartogatott ezrekről, ami kitűnik abból is hogy a 600.000 ft-nak ez ideig alig 10%-át tudta három miniszter rendeletekkel kapcsolatos kinalat mellett is a jelzett czéllal felhasználni; ezt is jobbara a hazafiasabb érzelmu protestáns egyházak tanítói javára.

Mégis jó idő telhetik el addig, míg a nepoktatás ügyében hozott törvények és megjelent szigorú rendeleteknek szigorú végrehajtása meghozza azt az eredményt, hogy a nemzetiségi iskolák is megfeleljenek a törvény szellemében kiadott tanterveknek s így a közepiskolákban készülő növendékek se lesznek kénytelenek már a tankötelezettség első éveiben más, sokszor távoli vidékek iskoláit látogatni. Addig is, míg ez állapot bekövetkezik az állami és általában a magyar tanítólételek hazafias köteleseget és igen hasznos szolgálatot teljesítenek, ha befogadják a józanabblul gondolkozó szülők gyermekeit is. Adjanak az ily iskolafen tartók módjuk szerint áldozattal is minél többször alkalmat iskoláik látogatására. Juttasson a kormány azokból a millenárius iskolákból minél többet a nemzetiségi vidékek mostohább pontjaira.

Itt — visszatérve ez iskolák fennebb érintett statisztikai adataira — megjegyzendő, hogy a közölt számok egészen más arányt mutatnának, ha a meglevő állami iskolák a jelenkező nemzetiségi tanulók számára elegendő helyiséggel és tanerővel bírnának. S hogy mennyire folynak be az agitátorok vereik magyarnyelvű iskoláztatására, akkor es ott tudhatjuk meg igazán, a mikor es ahol elegendő magyar tanítólételek iskolai statisztikai adatai fogják a hü képet erről megrajzolni.

Nem vagyunk ellensegei az oktatásügy általános államosításának, de ha először is itt akarjuk mulasztásainkat pótolni, tekiütettel a feimerülő nehézségekre; egyelőt végzünk azzal, mintha az egészet elodázzuk egyelőre a jövő századra. Államosítsunk csak erőnkhez mérten egyelőre ott, a hol szükségesebb; értjük ezalatt azt, hogy állami iskolák állításával adassék meg a nemzetiségi vidékek lakóinak az alkalom a magyar nyelv s más szükséges ismereteknek a törvényszabta módon es terjedelemben való elsajátítására.

Ha a felekezeti tanítóképzés terén mindenben az államiakéval egyöntetű es szigorú eljárás nem érvényesíthető, ez esetben a tanítóképzés mielőbb es okvetlen államosítandó. Akkor elérjük hogy hazánk minden tanítója igazi oktatóképeséggel fogja bírni az állam nyelvet s nem fogja a tanfelügyelő láttamozni olyanok oklevelét, kik képesítési vizsgálatuk napjaira egy néhány tárgy nevet „megye, járás, falu, község” s más hasonló kiejtésekkel megtanulták.

Volt...

Volt egyszer, hol nem volt, az „Óperenciás” tengeren is túl, — hogy van csak tovább?!

Oly sokféleképp variálva hallottam e kezdetét a szép meséknek, hogy azok folytatása es vége összeforrt emlékeimben.

Ha a gyermek fantasiájába kis korától fogva beleszóvik azt a sok aranyos halot, rózsás lánczot, mesebeli alakot, nem csoda, ha nem ahhoz hasonlóknak találjuk a későbbi életet — sötétnek, sivárnak, csalódottnak látjuk azt.

A bohó gyermek nem sejtí, hogy az ő legnagyobb boldogságát képező édes, fényes karácsonya is keserűséget tart fenn számára; mert ez magában foglalja a legelső csalódást! Az sem lehet örökös gyönyör; követoje a kiabrandulás. Már kicsi korában megtanul a szív lemondani, tűrni, hogy ha majd az élettel szembe száll, erős lehessen.

A karácsony-est sokban hasonló az élethez: az agyaloknak vélt lelkek helyett — gyarló kezek teremtik meg azt, amit mennyből lehozottunk gondolánk; az édes csillogás, mely után a lány kis kéz nyul, megérzi a fényötű-szurást, a tekintet ott csüng a magasból alászállott mind meg anyi gyertya fényén. Végre elbusit annak kialvóban pislogó világa, melynek gyakran magunk oltjuk ki lángját. tüzet meggondolatlanul; leperzeisevek ujjaink töle, mint fáj a ragyogást követő sötétség.

Nem-e ehhez hasonló az élet elhaló reménye?...

Egy karácsony-estnek emléke ujul fel lelki szemeim előtt, melynek baja, kimagaslik a multból, mint egy üvegházban apolt, hirtelen nyílása a készített virág, hosszúra kihajtott, gyenge, letört szárával.

Karácsony volt. Annak a vadregényes tájnak behavazott képe, meleg kis szobám kandallótűzének lángja, a körülötte ülök örömtől sugárzó arczainak pirja, a türelmetlenkedő gyermeki szív várakozása, végre a meggyújtott karácsonyfának gyönyörűsége — mind, mind egy részletes elbeszélésre, leírásra szorul, s bármennyit foglalkozván ezzel, mindig kevés rá a szó, kifejezés, mindenkor új varázsköntösben lep elének, — de az az egyetlen tiszta, boldog érzés, melyet a karácsony-est fakaszt a gyermeki szívben, az leírhatatlan.

Egy ily — saját hiszékenységem által boldogító — karácsony-estén, az örömtől túladott szívem dobogásától kimerülve, szemem elhomályosult a sok csillogástól, csak gyenge karom nem fáradt belé az édes foglalkozástól; teljes erőmmel szoritám magamhoz aranyhaju nagy bábumat, mely nekem az est legnagyobb gyönyörét képezte! Habos ruhájában, amit a terebelyes karácsonyfa ágai alatt reám mereszté szép kék szemét, gyöngédtelenül kirántám a följe csepegő gyertyák lángjai közül; görcsösen magamhoz szoritám őt, az akkor képzelt meggyőződésemben örökre, elválhatatlanul.

Nelküle nyugalomra térni sem akartam s úgy tehát az én drága bábum velem helyeztetett el lágy párnám közé. Még egyszer végig simítám selyem haját es a sok czukorkából felszitt ajkam méze oda tapadt hófehér, rózsás arczára. Majd kérdéscimmal ostromoltam szegényt: honnét jött? milyen is csak az a fényes nagy mennyország, a honnét őt az augyalka lehozta nekem?

Kiváncsiságotam csak tetőzte az a feleletet nem adó piros — de néma — száj, es újra elkezdtem őt

czirogatni, becéző neveket sugtam fülebe — ha tán akként megnyerhettem volna bizalmát.

Hiába való kérdészködésembe bele unván, aludni helyeztem jószágotam.

— Oh Egek, hiszen ő is álmos, szemei lecsukódtak! — kiáltak; vajjon csak álmodik? fölebred-e újra?... Elmult a karácsony — es nemsokára bábum szépsége, varázsa is...

Lecsókölva egykori rózsás arczáról az üdeség; habos ruhája portól beszennyezve, összegyűrve, letörőve hamva szép tavaszáról. Mit er már így a megroncsolt váz, megunt játékszer?

Még egy kegyesen reá lehelt sóhaj, oda vetett tekintet, kimerőszakolt köny — ez a dija az egykori gyönyörnek, a többit lerója a szemétdomb is!

Ilyen az élet; egyet feledve, jön újabb, de emennél már mindig kisebb öröm nagyobb bánattal — es így tovább.

Velünk is nagyon hasonlóképp bánik a sors, ennek kezében az emberi lény is csak törekeny báb, felretett játékszer...

De a halál, bármily sötét fekete színben jár közöttünk, hófehérre lesz az is, ha jön a tél: rahull az Égben lakó agyalok hava, lány takarója befedi azt, mint sűrű fátol a multat; es a zöld pázsiton fakadt virág, végre naptól hervadt, elfonnyadt kóró, fekete sártól bemocskolt haraszt is elenyészik, megfagy.

Mily sok kegyelet van a halálban es mily melegséget áraszt feléje ez a hideg hó...

Dessewffy Paula.

Pontos és szolid kiszolgálás!

Értesitem a helybeli és vidéki t. közönséget, hogy a

**karácsonyi és újévi
gyermek-játékok**

megerkeztek és az alant jegyzés szerint kaphatók.

Csörgők, trombiták, puskák, kardok, klarinét, dugasz-pisztoly, bádójáték, roulet, tombola, lottó, harang-kalapács, kuglizó, számológép, skatulyás játékok stb. 12 kr.-tól 75 krajczárig.

Mozgó babák 12 krajczártól 1 fnt 80 kr.-ig darabonként.

Falovak 12 kr.-tól 1 forintig.

Mozgó gépezetes játékok 75 kr.-tól 1 fnt 30 kr.-ig.

Képeskönyvek kitűnő tartalommal 12 kr.-tól 85 kr.-ig.

Karácsonyfa-díszek s csukorkák.

Déli gyümölcsök (uj termés).

Füge, szentjános-kenyér, narancs, citrom, datolya, szicíliai törtogyoró, malaga-szőlő stb.

Finom és jómínőségű rumok, likörök, cognac többfajta, teák.

Nagy-Enyed, 1900. decz. 16.

Tisztelettel
Harmath Miklós.

Finom kávék 1 kiló 1 fnt 26 kr., 1 fnt 40 kr., 1 fnt 50 kr., 1 fnt 80 kr., 1 fnt 90 kr., 2 fnt.

Caviar, sardinia, pisztráng és muszka-hal kapható.

Valódi Brázay- és Vértesszéle borszeszek 5% kedvezményével az alapárthól.

! HAZAI IPAR !

WEIN KÁROLY és TÁRSAI

szövőgyár, KÉSMÁRK
elismert hírneves

SZEPESSÉGI VÁSZON

és 3302 2-10

DAMASZT ÁRUJ

minden nagyobb üzletben kaphatók.

Gyáraiból származó minden darab áru

ezen védjeggyel van ellátva.

! HAZAI IPAR !

Figyelni a védjegyre.

**Brády-féle
Mária-czelli
gyomor-cseppek**

gyógyszerben hatnak, gyomor-bajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtás, savanyu felbőfős, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott. Gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gilliszták, májbajok és hámorhoidáknál.

Említett bajoknál a **Brády-féle Mária-czelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszer-tára
Budapest, Király-utca 12. sz.

Bevásárlásnál határozottan Brády-féle „Mária-czelli gyomor-cseppek”-et kell kérni s szigorúan vigyázni kell a fenti védjegyre és aláírásra, valamint arra is, hogy a régi jó hírnevű valódi Brády-féle „Mária-czelli gyomor-cseppek” ára üvegenként 40 kr., dupla üvegben 70 kr. míg a nem valódi és esetleg értékű utánszöveteket olcsóbb árban, többnyire 35 kr-ért ajánlják.

11-24 3188

Nélkülözhetetlen, felülmulhatatlan, hatása csalahatalan!

Világczikk. Kivitel minden országba.
CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világon híres és keresett háziszere a

Thierry A. gyógyszerész balzsama.

Felülmulhatatlan mindenféle mell-, tüdő-, máj-, gyomor s általában belső bajok ellen. Külsőleg alkalmazva a legsikeresebb

seb-balzsam.

Csak akkor valódi, ha a minden művelt államban beajstromozott, zöld színű apáca védjeggyel és a záró tokon czég-jelzéssel van ellátva. Evi termelés kimutathatólag 6 millió palaez. Postán bérmentre 12 kis vagy 6 nagy palaez 1 korona. Próbá-palaez prospektussal s minden országbeli raktarak jegyzékével 1 korona 20 fillér. Szétküldés csak készpénzre történik.

Thierry A. centifolia-kenőcse

(ugynevett **csuda-ir**), sebeknél felülmulhatatlan szivó és gyógyító hatása. Az operációkat többnyire feleslegessé teszi. E csuda-irral egy régi 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott esontékely, újában pedig egy 22 éves, súlyos rákszerű baj meggyógyult. Antiseptikus hatása, gyorsan enyhítő és csillapító hat. rövid időn belül teljes gyógyulást eredményez mindennemű gyulladásoknál és sebeknél. Továbbá gyorsan lágyító és szétosztató, és biztosan megszabadít a még olyan mélyre behatolt idegen testektől. Egy tégely bérmentre 1 korona 80 fillér, csak készpénz ellenében. Nagyobb rendelésnél olcsóbb. Kimutatható évi termelés 100,000 tégely.

Mindkét háziszerről egész levetartat kitévő eredeti bizonyítványok állanak rendelkezésre a világ minden országából. Utánszövetektől óvakodni kell és szigorúan ügyelni a tégelyen beégetett ezen czég-jelzésre: **Apotheker zum Schutzengel des A. Thierry.** Ahol raktár nincs, senki ne hagyja magát rábeszélni állítólag hasonló értékű, de valójában értéktelen készítmények megvételére, hanem rendeljen közvetlen az alábbi címre:

Apotheker A. THIERRY'S FABRIK in PREGRADA, bei Rohitsch-Sauerbrunn.
(Az osztrák hivatalnok-egylet szállítója.) (Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)
Kapható **Török J.** gyógyszer-tárában Budapest. 3263 5-25

Butor!

A nagyenyedi kir. orsz. fegyintézetben, tulhalmozott raktár miatt, saját készítményű

ebédlő-, háló- és szalon-szoba-butoraikat — minden stilben — leszállított árban eladásra ajánlják

Hermann és Baumann
butorgyárosok.

3300 3-6

Üzletembe lehetőleg többnyire magyar ipartermékek vannak bevezetve.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy

karácsonyi és újévi gyerekjátékok

egyéb alkalmi cikkek nagy mennyiségben érkeztek, ezeknek áttekintésére szives pártolóimat most már **30-ikszor** vagyok szerencsés meghívhatni.

Mult évi játékok és babák 1/2 vagyis **minden áron kiárusítottak.**

Mint a **Ditrich és fiai** budapesti czég udvari szállítónak bizományosa, ajánlom legjobb minőségű **Jamaica, Cuba és braziliai rumokat; különböző császár-keverék és Pecco-virág teákat; teasüteményeket; Ajoka, pisztráng, ango na halakat; friss viza-ikrát; francia mustárt; Groy, Ementáli, Imperiál és Permazán sajtokat** legolesőbb áron.

Az általánosan **jónak** talált híres **Asbest talp-betéteket**, mindennemű cipő sárga erémekeket és lakkot a beszerzett igen olcsó arért ajánlom, melyek az eddigi árak **felének felelnek** meg.

Legújában érkezett hajlékony acél széna- és trágyavillákat ajánlom a gazdalkodók b. figyelmébe, melyek a szó teljes értelmében **eltörhetetlenek** és ha eltörnének, azokat mással kicserélem.

Ajánlok igen nagy választékban acél esaváros, Halifax, Kondor, Mercur és Jacson Haines korcsolyákat 75 krtól kezdve leszállított olcsó áron.

Asztali lámpák 70 kr.-tól feljebb, függő lámpák 40 kr. Alpacca tálcák I. 25 kr., II. 80 kr.-tól kezdve

3312 4-52

BISZTRITSÁNY LAJOS.

Valódi Brázay-féle legkitűnőbb sósorszesz nálam mindig kapható.

Leszállított jutányos áron adom el az idegen cikkeket, hogy magyar gyártmányt szerzhessenek be helyette.

1 font 1/2 kilo tisztán jó ízű kávé 75 kr. Icosmag Stearin-gyertya magy. gyártm. 38 kr. Királyi Penneitől-bonbonok szintén magy. gyártm. Kártya, könyv, képhöz és oltén kitűnő szex, díszekben Kártya áron kapható